

Prædiken til Påskedag

Mark. 16, 1-8

**Afvæbnet nu og ødelagt
for evig er al Helveds magt;
thi han, som var af døden fangen,
er med triumf af graven gangen.
O salig påskemorgentund
med guld i mund! (DDS 224)**

Helt fra kristendommens ældste tid har det været en tradition, at julens højtid ligger fast, mens påskens højtid flytter sig i kalenderåret fra år til år. Julen er formet som en ubevægelig fest på det bestemte tidspunkt, der ligger et par dage efter vintersolhvervet. Påsken er derimod lagt på en dag, der bestemmes af en særlig konstellation mellem himmellegemerne, og derfor har den ikke nogen bestemt dato. Påsken falder nemlig altid på den første søndag efter første fuldmåne efter forårsjævndøgn.

Der er god mening i de to måder at fastlægge højtiderne på. Det faste tidspunkt, som julen er lagt på, antyder, hvor nært denne fest skal føles forbundet med det jordiske. Julenat blev Gud menneske. Jesus fødtes som et menneske – akkurat som enhver af os. Og vi har jo alle vores bestemte, ufravigelige fødselsdag og tidspunkt. Julenat blev

Ordet kød, som det hedder i Johannesevangeliet. Da forenedes det evige og det timelige, det himmelske og det jordiske i et nyfødt barns skikkelse. Ved at lægge Julen på én og kun én bestemt dato understreger vi kristendommens påstand om, at Gud møder vi i et ganske bestemt historisk, jordisk menneske, der blev født på et ganske bestemt tidspunkt.

Påskehøjtiden skal derimod understrege, at netop Jesus Kristus, ene af alle, var i stand til at bryde alt det, der lænker alle os andre til det jordiske og til tiden. Af Jord én vi kommet og på jorden lever vi vores liv. Og vi lever det, som alle andre levende væsener: i en bevægelse fra fødsel til død. Til jorden vender vi engang tilbage. Men som det sidste led i rituallet ved jordpåkastelsen siges: "Af jorden skal du igen opstå!" Jorden og den sanselige virkelighed er altså ikke den sidste og endelige sandhed om mennesket. Den sidste og endelige sandhed om mennesket er, efter kristen tankegang, at mennesket er mere end blot en jordisk, sanselig og timelig skabning.

Mennesket er også ånd. Det vil sige, at mennesket kan reflektere. Det kan komme til bevidsthed om sig selv som et evigt væsen forbundet med en virkelighed, som ligger hinsides den jordiske. Derfor skal påskefesten ikke blot være et tidspunkt, der retter sig efter jordiske forhold. Den må fejres på et tidspunkt, som kun kan bestemmes, når mennesket vender sin opmærksomhed mod det, som står over og uden for en jordisk virkelighed. Deri ligger samtidig forvisningen om, at som Kristus bliver frigjort fra det, som er af jord og til jord, skal også mennesket frigøres fra denne binding: At være kommet af jord for at blive til jord. I den salme af Grundtvig, vi skal synge om lidt, udtrykkes det sådan:

**Det er hvert dødeligt menneskes fryd,
det er på jorden en himmelsk lyd:
Kristus opstod fra de døde!
Han i sin død trådte døden på nakke,
hvem der med nåden vil tage til takke,
rejser han op fra de døde. (DDS 223, 5)**

Da Kristus opstod, trådte han døden på nakke. Det er en fantastisk og stærk måde at udtrykke ordet om opstandelsen på. Det ord som jo tager alt det trykke og genkendelige og forudsigelige fra os med et slag, og i stedet kaster os ud i en ny virkelighed - en virkelighed som vi ikke har den ringeste mulighed for at overskue eller begribe.

Ordet om Jesu opstandelse er én eneste modsigelse af alt, hvad vi har lært og vænnet os til hele vores liv igennem. Det er én eneste modsigelse af alt, hvad vi med vores

sanser og vores forstand kan se og erfare i os og omkring os. Vi lever, set med vores egne øjne, i dødens og forgængelighedens verden; og den verden klamrer vi os til, så længe vi formår, for den kender vi og er derfor trygge ved den. Når ordet om opstandelsen lyder til os, holder vi øjne og ører lukkede, for det er ukendt område, og det gør os angste. Men Gud åbner selv vores øjne og ører for opstandelsens virkelighed. Dér hvor menneskers verden går under, dér hvor alle vores tanker, alle vores forestillinger, alle vores ord og begreber slipper op, dér begynder Guds under, dér tager han selv over og viser os selv, hvad han i sin nåde har gjort.

Opstandelsen er og bliver ubegribelig for os. Vi kan ikke få forestillingen om Jesu opstandelse til at passe ind i vores ideer om virkeligheden. Vi kan ikke ad analysens eller ræsonnementets vej nå frem til en forståelse af, hvad det var, der skete den første påskemorgen eller til en forståelse af, hvad dét, der skete dengang, så betyder for os. Budskabet om Jesu opstandelse er og bliver et ord, et evangelium, der lyder til os udefra, som Guds egen tale til os i al sin ubegribelighed. I opstandelsen er det Gud, der fører ordet og gør Kristus til den sandhed, vi mennesker har vort liv på. Opstandelsen er en dom over disciplenes manglende tro, som det er en dom over enhver af os, når vi er alt for hurtige til at afskedige Gud til fordel for vores egen evne og indsigt, der naturligvis er lige så begrænset, som vort eget liv er det. Det er en dom, som vi, med disciplene, er fælles under, når vi mener, at Gud er begrænset af vores egen evne og fornuft, og at

ud over den er der ikke noget. Dér står så fornuften og glor ned i den tomme grav og tænker, at hvad jeg ikke kan forstå, det eksisterer ikke. Dér kan man så blive stående til sine dages ende og hævde, at det er ubegribeligt, og at man derfor ikke vil have med det at gøre. Og det er jo ganske udbredt. Det ubegribelige kan man ikke have med at gøre, uagtet man altså har med det at gøre hver dag, al den stund at selve livet er ubegribeligt i sin grund, og det har man jo med at gøre alligevel.

Det synes derfor ikke at være afgørende, at opstandelsesbudskabet er ubegribeligt, for det er der meget andet, der er, foruden livet selv f.eks. kærligheden, hvilken vi i al dens ubegribelighed alligevel ikke vil være foruden. Og Kristi opstandelse kan vi ikke være foruden - i hvert fald ikke hvis vi vil kaldes kristne. For opstandelsen er kristendommens grundlag og udgangspunkt. Eller den er hjerteslaget i den kristne tro. Men troen på Kristi opstandelse garanterer ikke, at vi får et sikkerhedsnet under vort liv. Kristi opstandelse får ikke ondskaben og døden til at forsvinde. Påskemorgen rummer langfredags afmagt og lidelse. Men påskemorgen hævder, at Gud er større, ja, at han er midt i det hele, der hvor vi allermost har brug for ham. Ved hans kraft indhenter glæden smerten. Den smerte, som ikke er forsvundet, men som er overbudt af påskemorgens glæde. Påskemorgens opstandelse forkynder os, at vi må tro os omsluttet af det håb og det lys, der vælder ud af den tomme grav. Påskemorgen betyder, at også vores sorg, vores smerte og frygt har fundet sin grænse i Gud.

Englen siger ikke til kvinderne: ”Jesus er gået bort fra jer, men når I engang er døde, så skal I møde ham igen”. Nej, han siger: ”Jesus går jer i møde; I skal møde ham igen i jeres daglige liv, og selv i døden skal han ikke være borte fra jer. I livet skal I møde krav og skyld og smerte og død, men I skal i det alt sammen også møde ham, der er opfyldelse og tilgivelse og glæde og liv. Og det skal han være for jer helt ind i døden”.

Det er den sandhed, påskedag rækker os som grundlag for vores eksistens. Det er den sandhed, der frigør os fra alt det, der binder os i vores jordiske virkelighed. Det er den sandhed, vi kan ønske hinanden glædelig påske på. Amen.

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Gyrite Madsen, Kastels Sogn, København

Salmer: 224, 238, 236, 223, 233, 234